

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ กลุ่มสรหารและบรรจุแต่งตั้ง โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๘๕๑๓
ที่ กษ ๐๙๐๒/ ว ๖๖๙ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

เรียน ลงก./ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศพส./สวพ. ๑ – ๔/สชช./กตน./กพร./สนก./กปร./กภย./กม./ กศก.

กปพ. ส่งเรื่องของนายอรัญญา ขันติยิชย์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตล.๑๖๗๔) กลุ่มวิจัย ศปด. ขอเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อประเมินผลงานให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตร ชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งเลขที่๔ และส่วนราชการเดิม ชั่วคราว ได้เห็นชอบการประเมินบุคคลแล้ว เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ขอประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก ชื่อผลงาน พร้อมเค้าโครงผลงาน และสัดส่วนของผลงาน โดยสามารถดูเค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ) และสัดส่วนของผลงานได้จาก Website ของ กกจ. และหากประสงค์ จะทักท้างโปรดแจ้งที่ กกจ. ภายในเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายปรีชา วงศ์)
ผู้อำนวยการกองการพัฒนาฯ

**แบบเสนอเค้าโครงผลงานและข้อเสนอแนวคิดที่เสนอเพื่อขอรับการประเมิน
๑.ผลงาน จำนวนไม่เกิน ๓ เรื่อง (โดยเรียงลำดับความต้องการหรือความสำคัญ)**

ผลงานลำดับที่ ๑

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความเครียดของพืชกับสมดุลน้ำในมันสำปะหลัง
ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๓-๔๐-๖๐-๐๑-๐๒-๐๐-๐๑-๖๐
ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (เปอร์เซ็นต์)	รับผิดชอบใน ฐานะ
นายอรัญญ์ ขันติยิชย์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตรขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัย การผลิตทางการเกษตร	๘๐	หัวหน้าการทดลอง
นายรัฐกร สีบคำ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลองพัฒนา	๑๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นายอนุสรณ์ เทียนศิริกุษ์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัยปฐพีวิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตร	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวปภิมาภรณ์ จินจากาม ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มงานวิจัยปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน กลุ่มวิจัย ปฐพีวิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวพัชรินทร์ นามวงศ์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มงานปฐพีวิทยาภาค กลุ่มวิจัยปฐพีวิทยา กองวิจัย พัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร่องของน้ำในเขตราชพืชตามช่วงการเจริญเติบโตของมันสำปะหลังในสภาพแเปลงปลูกจริงที่มันสำปะหลังอยู่ในสภาพมีความเครียดจากการขาดน้ำ ทำการวัดความชื้นในดิน ค่าน้ำไหล่ปากใบพืช และการเจริญเติบโตของมันสำปะหลังที่ปลูกในป่าศึกษาการใช้น้ำของพืช (Lysimeter) โดยวางแผนทดลองแบบ RCB ๕ ชั้น คือ มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง ๗ ระยะ ๙ ระยะ ๑๑ ระยะ ๒๔-๓๓ และมันสำปะหลังพันธุ์ เกษตรศาสตร์ ๕๐ ดำเนินงาน ณ แปลงทดลองเข้าส่วนกลาง ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น อำเภอเข้าส่วนกลาง จังหวัดขอนแก่น ระหว่างตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒ ผลการทดลอง พบว่า มันสำปะหลังทั้ง ๕ สายพันธุ์ มีความพร่องของน้ำในเขตราชพืช ไม่แตกต่างกันทางสถิติ มีค่าเฉลี่ย ๐.๔๒ ๐.๔๑ และ ๐.๖๕ ที่ระยะตั้งตัวจนถึงช่วงเจริญเติบโตทางลำต้น (๐ - ๑๖๐ วันหลังปลูก) ระยะกลางของการเพาะปลูก (๑๖๑ - ๓๑๑ วันหลังปลูก) และปลายของการเพาะปลูก (๓๑๒ - ๓๖๐ วันหลังปลูก) ตามลำดับ มันสำปะหลัง ในช่วงกลางของการเพาะปลูก มีค่าน้ำไหล่ปากใบพืชสูงประมาณ ๒๒๐๑.๒๒ mmol H₂O m^{-๒} s^{-๑} เป็นช่วงที่มันสำปะหลังมีการสั่งเคราะห์แสงเพื่อสร้างหัวมันสำปะหลัง การให้น้ำชุดประทานในช่วงนี้เป็นวิธีที่ดี การเปลี่ยนแปลงค่าน้ำไหล่ปากใบพืชในระหว่างวันเมื่อมีความเครียดจากการขาดน้ำเพียงเล็กน้อยนั้น คำนำไหล่ปากใบพืชของมันสำปะหลังทั้ง ๕ สายพันธุ์มีทิศทางที่เพิ่มขึ้นเป็นช่วงยาวนานในช่วงเช้าและลดลงอย่างช้าๆในช่วงบ่าย แต่ในขณะเดียวกันเมื่อมีความเครียดจากการขาดน้ำรุนแรงขึ้น มันสำปะหลังเริ่มปรับเปลี่ยนช่วงค่าน้ำไหล่ปากใบพืชให้เพิ่มขึ้นในช่วงสั้นและแคบลง แต่ค่าน้ำไหล่ปากใบพืชยังใกล้เคียงกับช่วงที่มีความเครียดจากการขาดน้ำไม่รุนแรงมากนัก ทำให้มันสำปะหลังปรับตัวได้ดีในสภาพที่ขาดน้ำรุนแรง และมันสำปะหลังพันธุ์ต่างๆมีการปรับเปลี่ยนค่าน้ำ “ ราปกใบของพืชแตกต่างจากช่วงขาดน้ำไม่รุนแรง คือ มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง ๒๔-๓๓ ระยะ ๙ และเกษตรศาสตร์ ๕๐ จะมีทิศทางเพิ่มขึ้นมากในช่วงเช้าและลดลงในช่วงบ่าย ตรงกันข้ามกับมันสำปะหลังพันธุ์ระยอง ๑๑ และ ระยะ ๗ ทิศทางเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากช่วงเช้าไปถึงในช่วงบ่าย ”

ผลงานลำดับที่ ๒

เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความเครียดของพืชกับสมดุลน้ำในอ้อย

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๓-๔๐-๖๐-๐๑-๐๒-๐๐-๐๒-๖๐

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (เปอร์เซ็นต์)	รับผิดชอบใน ฐานะ
นายอรัญญิ ขันติยิชย์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตรอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัย การผลิตทางการเกษตร	๘๐	หัวหน้าการทดลอง
นายรัฐกร สีบคำ ^๑ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลอง	๑๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นายอนุสรณ์ เทียนศิริกาษ์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิจัยปฐพีวิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตร	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวปฏิมาภรณ์ จินใจคำ ^๒ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด กลุ่มงานวิจัยปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน กลุ่มวิจัย ปฐพีวิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวพัชรินทร์ นามวงศ์ ^๓ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มงานปฐพีวิทยาภาค กลุ่มวิจัยปฐพีวิทยา กองวิจัย พัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

เค้าโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร่องของน้ำในเขตราชพืชีตามช่วงการเจริญเติบโตของอ้อยในสภาพแเปลงปลูกจริงที่อ้อยอยู่ในสภาพมีความเครียดจากการขาดน้ำ ทำการวัดความชื้นในดิน ค่านำไฟลปากใบพืช และการเจริญเติบโตของอ้อยที่ปลูกในบ่อศึกษาการใช้น้ำของพืช (Lysimeter) โดยวางแผนทดลองแบบ RCB & กรรมวิธี ๔ ชั้น คือ อ้อยพันธุ์โค ๘๘-๙๒ ขอนแก่น ๓ อุ่ทอง ๕ อุ่ทอง ๑๒ และสุพรรณบุรี ๕๐ ดำเนินงาน ณ แปลงทดลองเขาสวนกว้าง ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางเกษตรของนганเก่น อำเภอเขาสวนกว้าง จังหวัดขอนแก่น ระหว่างตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๒ การทดลอง พบร้า อ้อยหั้ง ๕ สายพันธุ์ มีค่าความพร่องของน้ำในเขตราชพืช ๐.๕๕ ๐.๕๐ และ ๐.๖๐ ที่ระยะตั้งตัว (initial stage) จนถึงช่วงระยะแตกกอและเจริญเติบโตทางลำต้น (๐ - ๑๗๐ วันหลังปลูก) ระยะย่างปล้องและสร้างน้ำตาลหรือกลางของการเพาะปลูก (๑๗๑ - ๒๙๕ วันหลังปลูก) และระยะอ้อยกำลังสุกแก่หรือปลายของการเพาะปลูก (๒๙๖ - ๓๓๐ วันหลังปลูก) ตามลำดับ อ้อยในช่วงกลางของการเพาะปลูก มีค่าน้ำใหไฟลปากใบพืชเฉลี่ยประมาณ $214.63 \text{ mmol H}_2\text{O m}^{-2} \text{ s}^{-1}$ เป็นช่วงระยะย่างปล้องและสร้างน้ำตาล ถ้าขาดน้ำจะส่งผลใหผลผลิตลดลง การเปลี่ยนแปลงค่าน้ำใหไฟลปากพืชในระหว่างวันเมื่อมีความเครียดจากการขาดน้ำเพียงเล็กน้อยนั้น อ้อยพันธุ์โค ๘๘-๙๒ ขอนแก่น ๓ และอุ่ทอง ๑๒ ค่าน้ำใหไฟลปากใบพืชมีทิศทางที่เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ค่าน้ำใหไฟลปากใบพืชของอ้อยอุ่ทอง ๑๕๐ - ๓๕๐ $\text{mmol H}_2\text{O m}^{-2} \text{ s}^{-1}$ แต่ในกรณีที่มีความเครียดจากการขาดน้ำรุนแรงขึ้น อ้อยเริ่มปรับเปลี่ยนค่าน้ำใหไฟลปากใบพืชสูงขึ้นและลดลงอย่างน้อย ๒ ช่วง โดยอ้อยพันธุ์โค ๘๘-๙๒ ขอนแก่น ๓ อุ่ทอง ๕ และอุ่ทอง ๑๒ ค่าน้ำใหไฟลปากใบพืชมีทิศทางที่เพิ่มขึ้น มีค่าประมาณ ๓๐๐ ๓๐๐ ๓๕๐ และ ๓๕๐ $\text{mmol H}_2\text{O m}^{-2} \text{ s}^{-1}$ ตามลำดับ แต่อ้อยพันธุ์สุพรรณบุรี ๕๐ ที่มีค่าน้ำใหไฟลปากใบพืชมีทิศทางที่ลดลง มีค่าประมาณ ๓๕๐ $\text{mmol H}_2\text{O m}^{-2} \text{ s}^{-1}$

ผลงานลำดับที่ ๓

เรื่อง การให้ป้ายต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของผักชี คันน้ำย่องงง ผักกาดหอม และกะหล่ำปลี ในระบบโรงเรือน

ทะเบียนวิจัยเลขที่ ๐๓-๕๘-๖๒-๐๑-๐๒-๐๐-๐๑-๖๒

ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๓

สัดส่วนของผลงาน

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (เปอร์เซ็นต์)	รับผิดชอบใน ฐานะ
นายอรัญญิ ขันติวิชย์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตรขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัย การผลิตทางการเกษตร	๗๐	หัวหน้าการทดลอง
นางสาวอุบล ทินเรือง ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มพัฒนาการตรวจสอบพืชและปัจจัยการผลิต สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๑๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นางอุชนภา สุขจันทร์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตร	๑๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นายสรรสิริ เสียงไส ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตรขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัย การผลิตทางการเกษตร	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นางจริยาภรณ์ ทิพโพธิ ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเกษตรปฏิบัติงาน สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตรขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัย การผลิตทางการเกษตร	๕	ผู้ร่วมการทดลอง

รายชื่อ/ตำแหน่ง/สังกัด ผู้ขอประเมิน/ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน (ถ้ามี)	สัดส่วนของ ผลงาน (เปอร์เซ็นต์)	รับผิดชอบใน ฐานะ
นางรัติกาล ยุทธศิลป์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มวิชาการ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ ๓ จังหวัดขอนแก่น	๕	ผู้ร่วมการทดลอง
นายพิรพงษ์ เขาวนพงษ์ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มงานวิจัยปุ๋ยและสารปรับปรุงดิน กลุ่มวิจัย ปชป.พิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	๒	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวศิริลักษณ์ แก้วสุรลิขิต ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มงานจุลินทรีย์ดิน กลุ่มวิจัยปชป.พิทยา กองวิจัย พัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร	๒	ผู้ร่วมการทดลอง
นางสาวสมฤทัย ตันเจริญ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ สังกัด กลุ่มงานวิจัยและพัฒนารูปแบบคำแนะนำการใช้ปุ๋ย กลุ่มวิจัยปชป.พิทยา กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทาง การเกษตร	๒	ผู้ร่วมการทดลอง
นายรัชกร สีบคำ ^๑ ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดลองพลังงาน	๒	ผู้ร่วมการทดลอง

เดาโครงผลงาน (บทคัดย่อ)

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดการความเข้มข้นของสารละลายน้ำอาหารต่อการเจริญเติบโตและการใช้สารละลายน้ำอาหารแบบเข้มข้นผลผลิตของผักกินใบที่ปลูกในโรงเรือน ทดลองปศุสัตว์กินใบ ๔ชนิด ได้แก่ ผักกาดหอม คะน้าห้องงอก ผักชี และกะหล่ำปลี ดำเนินงาน ณ โรงเรือน ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น และ โรงเรือน สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ ๓ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ระหว่างตุลาคม ๒๕๖๑ – กันยายน ๒๕๖๓ ผลการทดลอง พบว่า ระดับความเข้มข้นของสารละลายน้ำอาหารมีผลต่อความสูง น้ำหนักสด น้ำหนักแห้ง และผลผลิตของผักกินใบทุกชนิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสำหรับอัตราการเจริญเติบโตและการใช้สารละลายน้ำอาหารแบบเข้มข้นที่ปลูกผักกินใบแต่ละชนิดแล้วได้ผลผลิตดีที่สุดนั้น พบว่า ผักกาดหอม และคะน้าห้องงอก ใช้สารละลายน้ำอาหารแบบเข้มข้น ๖ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๑ ลิตรต่อสปีเด้าท์ตลอดการปลูก ผลผลิต ๔๒.๓๔ กก./ตัน ต่อต้น ตามลำดับ ส่วนผักชีใช้สารละลายน้ำอาหารแบบเข้มข้น ๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๑ ลิตรต่อสปีเด้าท์ตลอดการปลูก ผลผลิตอยู่ระหว่าง ๔.๕๖๔ - ๕.๐๕๕ กรัมต่อต้น สุดท้ายกะหล่ำปลีนั้น ใช้สารละลายน้ำอาหารแบบเข้มข้น ๕ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๑ ลิตรต่อสปีเด้าท์ตลอดการปลูก ผลผลิตอยู่ระหว่าง ๒๙.๗.๘ - ๓๓๗.๓ กรัมต่อต้น

๒. ข้อเสนอแนะคิด จำนวน ๑ เรื่อง

เรื่อง การจัดการดิน น้ำ และปุ๋ยเพื่อการผลิตอ้อยอย่างยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๓. ชื่อผลงานเผยแพร่ (ถ้ามี)

๑. การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความเครียดของพืชกับสมดุลน้ำในมันสำปะหลัง
๒. การศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อระดับความเครียดของพืชกับสมดุลน้ำในอ้อย
๓. การให้บัญญัต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของผักชี คงน้ำย่องคง ผักกาดหอม และกะหล่ำปลีในระบบป้องกัน
๔. ทดสอบและพัฒนาเทคโนโลยีแบบใหม่ส่วนร่วมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังในระดับชุมชนพื้นที่จังหวัดขอนแก่น
๕. การยอมรับการใช้ปุ๋ยชีวภาพพืชีฟิอาร์-ทู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี ๒๕๖๗
๖. การจัดการสารละลายธาตุอาหารต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของมะเขือเทศเชอร์รี่ พริกเข็มพู ผลใหญ่ พริกหยวก แตงโมไรเมล็ด และแตงกวาญี่ปุ่น ในระบบป้องกัน
๗. พัฒนาเครื่อข่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียผ่านกระบวนการเรียนรู้การผลิตมันสำปะหลังจังหวัดขอนแก่น
๘. การยอมรับการใช้ปุ๋ยชีวภาพพืชีฟิอาร์-ทู เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
๙. ศึกษาความแปรปรวนและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลผลิตมันสำปะหลังของเกษตรกรในชุมชนตามสภาพภูมิประเทศนั้นจังหวัดขอนแก่น
๑๐. การตอบสนองทางสื่อวิทยาของป่าตึ่มนำมันลูกผสมสุราษฎร์ธานี ๕ ต่อการจัดการปุ๋ยที่แตกต่างกันในจังหวัดยโสธร
  ๑๑. การสูญเสียในโตรเจนจากการชะล้างในดินที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในช่วงฤดูร้อน
  ๑๒. การสูญเสียในโตรเจนจากการชะล้างในดินที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
  ๑๓. การพัฒนาต้นแบบโรงงานผลิตปุ๋ยชีวภาพพืชีฟิอาร์อย่างยั่งยืน
  ๑๔. การเทียบค่าความชื้นดินกับอุปกรณ์วัดความชื้นดิน
  ๑๕. การเปรียบเทียบการผลิตปุ๋ยชีวภาพพืชีฟิอาร์-ทู
  ๑๖. ความรู้พื้นฐานและสัดส่วนที่ยอมให้น้ำพร่องไปในการให้น้ำชลประทานต่อการผลิตมันสำปะหลัง

๔. ชื่อเอกสารวิชาการ (ถ้ามี)

คู่มือการวิจัยด้านดินและน้ำเพื่อการผลิตพืช (ฉบับนักวิจัยกรมวิชาการเกษตร)

แบบการเล่นอักษรสนับสนุนแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน

ชื่อผู้ขอประเมิน นายอรัญญ์ ขันติยวิชัย ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการ (ตำแหน่งเลขที่ ๑๖๗๔)

สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

ขอบพระเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ (ตำแหน่งเลขที่ ๑๖๗๕)

สังกัด กลุ่มวิจัย ศูนย์วิจัยและพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น กองวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร กรมวิชาการเกษตร

๑. เรื่อง การจัดการดิน น้ำ และปุ๋ยเพื่อการผลิตอ้อยอย่างยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. หลักการและเหตุผล

อ้อยเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นวัตถุดิบหลักสำหรับอุตสาหกรรมอ้อยและน้ำตาลรายของไทย เป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้ให้ชาวไร่อ้อยกว่า ๒๐๐,๐๐๐ ราย รวมทั้งแรงงานในภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องอีกกว่า ๑ ล้านคน จึงมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย สามารถสร้างรายได้จากการจำหน่ายน้ำตาลทึบในประเทศไทยและส่งออกได้มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ก่อให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องซึ่งเกิดการลงทุนและเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างมาก ปัจจุบันความต้องการผลผลิตอ้อยมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากมีแรงงานนำเข้ามาจำนวนมาก ประกอบกับอ้อยเป็นพืชทดแทนตามยุทธศาสตร์ความมั่นคงด้านพลังงานของประเทศไทย ในปี ๒๕๖๔/๒๕๖๕ ประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกอ้อยประมาณ ๑๘ ล้านไร่ เป็นพื้นที่ปลูกอ้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๔๖๖ ล้านไร่ ภาคกลาง ๒.๙๙ ล้านไร่ ภาคเหนือ ๒.๗๑ ล้านไร่ และภาคตะวันออก ๐.๖๖ ล้านไร่ จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยมากกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ ได้แก่ นครสวรรค์ กำแพงเพชร กาญจนบุรี อุดรธานี ลพบุรี ขอนแก่น สุพรรณบุรี นครราชสีมา เพชรบูรณ์ และชัยภูมิ เป็นต้น

ดินเป็นทรัพยากริมที่สำคัญสำหรับการปลูกพืช เพราะผลผลิตที่พืชได้รับนอกจากจะขึ้นกับปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืช เช่น พันธุ์พืช สภาพอากาศ และ ยังขึ้นกับผลลัพธ์ทางดิน (Soil productivity) ที่เกิดจากความผสมผสาน (Interaction) ของสมบัติต่างๆ ในดิน ได้แก่ สมบัติทางเคมี สมบัติทางกายภาพ และสมบัติทางชีวภาพของดิน ซึ่งดินที่ดี และมีความสามารถในการให้ผลผลิตพืชสูง ซึ่งความเรียบลื่น และดินที่ปลูกพืชท้าไปเป็นดินที่มีสมบัติไม่เหมาะสมอย่างได้ย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง อย่างพร้อมๆ กันแทนทั้งสิ้น การปลูกพืชให้ได้ผลผลิตสูงสม่ำเสมอและระยะเวลากวนาน จำเป็นต้องจัดการธาตุอาหารจากปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ ให้เหมาะสมกับพืช ดินและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากดินที่ทำการเกษตรอย่างต่อเนื่องมีอนุสูตรเสียธาตุอาหารนำไปในรูปของผลผลิต การชะล้าง และการทำลายหรือนำเอ้าสุดไปจากดิน

แบบการเสนอข้อเสนอแนะคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ต่อ)

การเพิ่มรัตภารที่สูญเสียไปทำได้โดยการใส่ในรูปของปุ่มและวัสดุอินทรีย์ต่างๆ นอกจากนี้การทำเกษตรที่ขาดการจัดการที่ถูกต้องจะทำให้สมบัติทางเคมี และกายภาพของดินเลวลง การใช้ปัจจัยการผลิตแบบผสมผสานในแปลงสามารถช่วยในการเพิ่มผลิตภาพของดิน และยังทำให้รักษาความสามารถในการให้ผลผลิตของดินได้อย่างยาวนาน

กรมวิชาการเกษตรมีการวิจัยพัฒนาด้านดิน น้ำ และปุ่มในการปลูกอ้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มาอย่างยาวนาน เช่น การใช้เทคโนโลยีการสีปุ่มตามค่าวิเคราะห์คืนและการใช้เดลไมท์ปรับปรุงดิน สามารถเพิ่มผลผลิตอ้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ เช่นเดียวกันกับการวิจัยและพัฒนาด้านดิน น้ำ และปุ่มกับการปลูกอ้อยพบว่า การปรับปรุงดินสามารถเพิ่มผลผลิตอ้อยได้ โดยในกลุ่มดินราย การปรับปรุงดินด้วยการใช้วัสดุอินทรีย์ เช่น กากตะgon หม้อกรองอ้อย โดยโลไมท์ และมูลไก่แกะบ เป็นต้น และในกลุ่มดินด่างที่มีการปลูกอ้อยนั้นสามารถปรับปรุงดินให้มีศักยภาพดีขึ้นด้วยการใส่กำมะถันฟ้าได้ ทั้งนี้ต้องมีการบริหารจัดการน้ำในแปลงปลูกอ้อยร่วมด้วย แล้วนั้นจะเป็นการเพิ่มผลผลิตได้ดียิ่งขึ้น เพิ่มเติมในส่วนของการใช้เทคโนโลยีปุ่มชีวภาพพีจีอาร์-๓ ของกรมวิชาการเกษตร สามารถเพิ่มผลผลิตอ้อยและลดการใช้ปุ่มเคมีของเกษตรกรได้ และยังส่งผลให้ดินในแปลงปลูกอ้อยดังกล่าวมีสมบัติทางชีวภาพของดินดียิ่งขึ้นอีกด้วย ดังนั้น การผลิตอ้อยอย่างยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงสมควรมีการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการปรับปรุงดินและการจัดการธาตุอาหารในการผลิตอ้อยในพื้นที่กลุ่มนี้ จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และขยายผลการปรับปรุงดินและการจัดการธาตุอาหารในการผลิตอ้อยให้เกษตรกรผู้สนใจมองค์ความรู้ที่จะสามารถเพิ่มปริมาณและผลผลิตที่มีคุณภาพได้อย่างยั่งยืนตามศักยภาพของดินในอนาคต

การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการปรับปรุงดินและการจัดการธาตุอาหารให้เกิดความยั่งยืนในการผลิตอ้อยนั้น จำเป็นต้องศึกษาสมรรถนะและศักยภาพของดินเป็นพื้นฐานสำคัญในการพิจารณา เช่น (๑) ต้องรักษาปริมาณอินทรีย์ต่ำในดินในระดับที่เหมาะสม (๒) ต้องเพิ่มธาตุอาหารพืชที่ถูกนำออกไปจากพื้นที่ในรูปของผลผลิต และ (๓) ต้องมีมาตรการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน ซึ่งการวิจัยการปรับปรุงดินและการจัดการธาตุอาหารในการผลิตอ้อย โยท่าการวิจัยเพื่อหาแนวทางหรือเทคโนโลยีการปรับปรุงดินและการจัดการธาตุอาหารที่เหมาะสมในแต่ละแหล่งปลูกก่อน เมื่อได้เทคโนโลยีที่เหมาะสมแล้วจึงขยายผลไปสู่กลุ่มเป้าหมายเพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงเทคโนโลยีและเกิดการขยายผลในวงกว้างต่อไป

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

อ้อยเป็นพืชที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย แม้ว่าอ้อยจะเป็นพืชที่ปลูกได้หลากหลายพื้นที่ แต่อย่างมีข้อจำกัดของการปลูกอ้อยในพื้นที่ปลูกที่ไม่เหมาะสม ทำให้ผลผลิตต่ำ มีต้นทุนการผลิตสูง ผลตอบแทนจึงต่ำหรือขาดทุนในบางปี ทั้งนี้กรมวิชาการเกษตรได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาการผลิตอ้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาอย่างนาน

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ต่อ)

ข้อได้เปรียบคือสามารถพัฒนาเรื่องพันธุ์อ้อยที่เหมาะสมสำหรับการปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ดี คือ อ้อยพันธุ์ของน้ำ ข้อจำกัดในการพัฒนา คือ การจัดการเรื่องดิน น้ำ และปุ๋ยที่ยังขาดความยั่งยืน เนื่องจาก เกษตรกรยังเข้าถึงแหล่งของค้าความรู้และเทคโนโลยีด้านนี้ได้น้อย และอีกส่วนหนึ่งมีสาเหตุหลักมาจากการดิน ฟ้าอากาศแปรปรวนมีน้ำท่วม น้ำแล้ง การเกิดโรคระบาด เป็นต้น

แนวทางในการพัฒนาการผลิตอ้อยอย่างยั่งยืนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนี้ จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลทาง วิชาการจากหน่วยราชการหลายภาคส่วนมาบูรณาการเป็นผลลัพธ์ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงและใช้งานได้่าย และ มีความถูกต้องแม่นยำ แนวทางหนึ่งนั้นคือ มีระบบช่วยตัดสินใจเพื่อวางแผนในการจัดการทรัพยากรดินและน้ำ กล่าวคือ มีเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้ช่วยตัดสินใจในการจัดการทรัพยากรดินและน้ำ ให้เหมาะสมกับศักยภาพ ของพื้นที่ โดยจะเป็นการพัฒนาระบบที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพทรัพยากรดินน้ำและการจัดการ ตัวอย่าง เช่น การปรับปรุงดินในการการปลูกอ้อย ตามแผนที่การจัดระดับความเหมาะสมของที่ดินในการปลูกพืชเศรษฐกิจตามฐานข้อมูลแผนที่เกษตรเชิงรุก Agri-map ของกรมพัฒนาฯ ที่ดิน เป็นต้น ระบบช่วยตัดสินใจนี้ จะช่วยให้เกษตรและเจ้าหน้าที่ของทางราชการที่ เกี่ยวข้องใช้เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะพยากรณ์ผลผลิตและผลกระทบของภัยภาพพื้นที่ต่อการผลิต รวมทั้งการ เพิ่มผลผลิตโดยปรับปรุงการผลิตอ้อยตามศักยภาพของพื้นที่ และสามารถพัฒนาร่วมกับการสำรวจทางด้าน ภัยภาพเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น แนวทางในการพัฒนาการผลิตอ้อยที่ยั่งยืนนั้น นักวิชาการที่เกี่ยวข้องต้องมี ความรู้เพิ่มขึ้นหลายเรื่อง เช่น การใช้แบบจำลองการผลิตพืช การใช้แบบจำลองในการจัดการน้ำ การใช้ข้อมูลแผน ที่เกษตรเชิงรุก Agri-map ของกรมพัฒนาฯ ที่ดิน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และการปรับปรุงดินด้วยวัสดุอินทรีย์ ทางการเกษตร และการใช้ปุ๋ยชีวภาพ เป็นต้น ก่อนที่จะพัฒนาเป็นแอปพลิเคชันที่ใช้งานได้ง่าย และขยายผลในการใช้แอปพลิเคชันให้กับเกษตรกรและผู้ใช้งานเลือกใช้วางแผนการปลูกพืชของตนเองได้ใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตามศักยภาพของพื้นที่ได้

สุดท้ายต้องมีการวางแผนการเผยแพร่ข้อมูลในการวิจัยและพัฒนา ได้แก่ การใช้เทคโนโลยีการปรับปรุงดิน การบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร และการจัดการธาตุอาหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยของหน่วยงาน ทุกภาคส่วนให้มากขึ้น เกษตรกรสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น มีความร่วมมือในการวิจัยหรือผ่านการเรียนรู้ ร่วมกันให้มากขึ้น และที่สำคัญต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของหน่วยงานทุกภาคส่วนให้มีความชัดเจน มากขึ้นเพื่อความยั่งยืนในการพัฒนาการผลิตอ้อยอย่างยั่งยืนตามศักยภาพของพื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ต่อไป

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรใช้เทคโนโลยีการปรับปรุงดิน การบริหารจัดการน้ำทางการเกษตร และการจัดการธาตุอาหารเพื่อ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อย สามารถยกระดับปริมาณและคุณภาพผลผลิตที่ได้มาตรฐานของตัวอิฐอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรได้อย่างยั่งยืน

แบบการเสนอข้อเสนอแนะคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน (ต่อ)

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตอ้อยเพิ่มขึ้น ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น อย่างน้อยร้อยละ ๒๐
๒. เกษตรกรสามารถพัฒนาเองได้ สร้างความยั่งยืนในระบบการผลิตอ้อย และมีระบบการผลิตอ้อยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และลดความเสื่อมทรามของทรัพยากรดิน

(ลงชื่อ) .....
(นายอุดร หมากะราก)

(วันที่) ๑๗ / ๙.๗. / ๖๖
ผู้ขอประเมิน